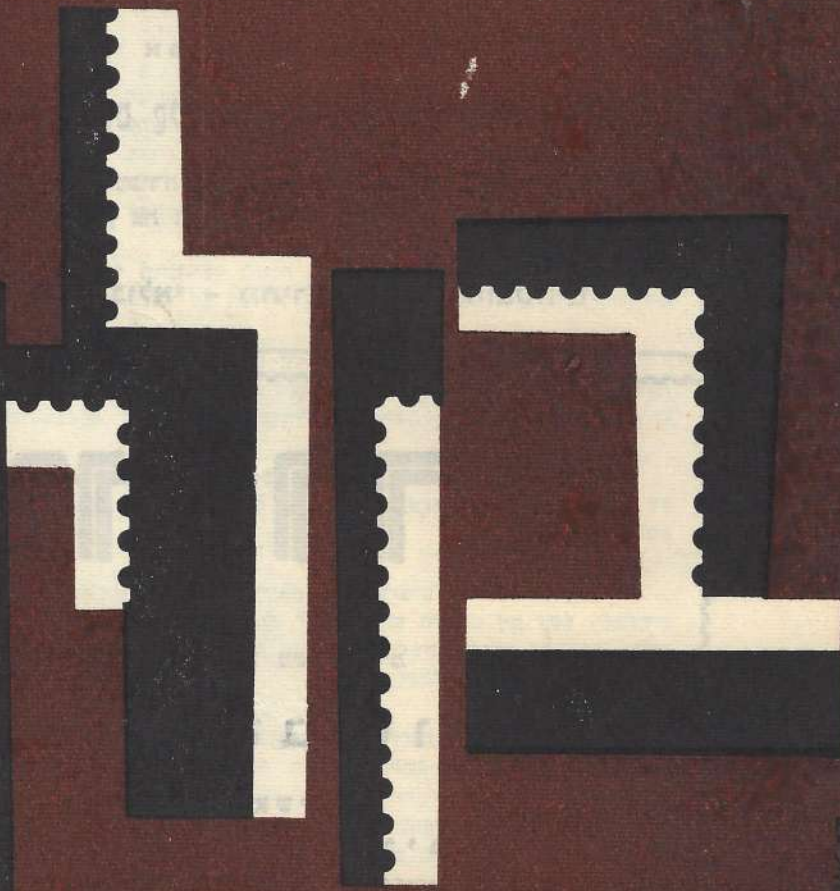

54/24400
מאגזין

מכירה פומבית של בול-דואר

מכירת-יובל ה-50

א. קארו - ה. ג. מינץ

תל-אביב, ת.ד. 4174, רחוב אלנבי 76, טלפון 63841

תיערך בחודש אפריל 1962 בתל-אביב

חומר בולאי נדיר • בולים קלאסיים, קדומים, מנדט (א"י) וישראל

קטלוג של המכירה יישלח חינם לכל דורש
(נא לציין את הכתובת בכתב ברור)

נא להציע לנו חומר בולאי - מחירים גבוהים מובטחים

מנורה

חברה לאחריות ולבטוח משנה בע"מ

כל סוגי הביטוח

המשרד הראשי:

בית "מנורה" תל-אביב

שד' רוטשילד 73 פינת רח' מזא"ה, טלפון: 64283-4-5-6-64658
סניפים: ירושלים - רח' שמאי 12 (ליד קולנוע אוריון) - טלפון 23744/25287

חיפה - בנין התורן, שער פלמר - טלפון 2564

סוכנויות בכל רחבי הארץ

MENORAH

STAMPS בולאים

הירחון הישראלי לבולאות * ISRAEL PHILATELIC MONTHLY

בטאון התאחדות אגודות הבולאים בישראל

Chief Editor: S. Shalit

עורך ראשי: ש. שליט

Philatelic Editor: A. Lindenbaum

עורך בולאי: א. לינדנבאום

Address: P.O.B. 2578, Tel-Aviv

כתובת המערכת: ת.ד. 2578, תל-אביב

MARCH 1962

No. (56) 3 מס.

אדר ב' תשכ"ב

קורא יקר,

אגודת סוחריו הבולאים בישראל הסבה לאחרונה את תשומת לב בולאינו לבעיות היצוא של יצואני בולים בישראל בעקבות שינוי שער הדולר. היצואנים השביתו את היצוא במגמה לישב חילוקי דעות בין הרשויות לבין היצואנים, התובעים הקלות ביצוא. בקשר לכך, הבאנו פרטים מפי יו"ר אגודת סוחריו הבולאים, מר ג. וויסלברג, שהובאו במדור "רעיון עם...". במקביל לזה, הובאו הסברותיו של מנהל השרות הבולאי, מר מ. כהן, על המניע להוצאתם מן המחזור של בולי דואר אוויר, התומורת ובולי היעור.

בשרות הבולאי נעשות עתה הכנות קדחתניות להוצאתם של שלושה בולים חדשים שימלאו את החסר באשנב-הדואר לניהול פעולות סדירות של שרותי הדואר. (ראה ב"חדשות הבולאות בישראל").

גברו הסיכויים שלא רחוק היום ויוקם בארץ מוזיאון מיוחד לדואר צבאי. מר צ. בססט, מן הפעילים בנושא "דואר צבאי", מביא הפעם כמה פרטים ראשונים, בדבר הקמתו של המפעל. אנו תקווה כי הרעיון יתגשם וישמש תנופה נוספת להקמת מוזיאון דואר ממלכתי.

ד"ר ז. אשר, זקן הבולאים בארץ ישראל, נפטר בחודש שעבר בגיל 85. מספר פרטים ביוגרפיים על עבודתו הבולאית, ימצא הקורא מעל דפי הוברת זו. ציבור הבולאים שותף באבלה הכבד של משפחת המנוח.

השמדת בולים בישראל, היא מאורע הראוי לתשומת לב מיוחדת. מתוך עקביות למדיניות דואר הישראלי, לפיו אין מוכרים בולים לאחר חום המועד שנקבע מראש, משמיד השרות הבולאי כל מלאי בולים שמצטבר במחסני השרות. לאחרונה נוכחנו בטקס ההשמדה ואנו מביאים כאן תאור מהימן כפי שנרשם בעט סופר ועין המצלמה.

ועד הפועל של הפדרציה הבינלאומית לבולאות מפרסמים מדי פעם קול קורא לבולאים — מיני הערות ואינפורמציה בשדה הבולאות. תמצית הבולטיין האחרון הבאנו בחוברת זו.

זכרנו גם את אספני הבולאות הנושאת. מר ע. הירש מביא הפעם הנחיות ל"אוסף היסטורי". כל אלה המבקשים חידושים באיסוף בולים, ימצאו, בודאי, עניין ברשימה "האוסף ההיסטורי".

הוברת "בולים", לא פסחה על שאר החדשות וידעיות הבולאות, שלא פורטו בעמוד זה, אך רוכזו במידת האפשר, בחוברת זו. בולאים המוצאים עניין להעיר בעניינים הנוגעים בעתוננו, מתבקשים להמציא את הערותיהם לעורך "בולים", ת.ד. 2578, ת"א.

באיחולי קריאה נעימה,

ה מ ע ר כ ת

חדשות הבולאות בישראל

בולי מזלות במהדורה חדשה

ז. אשר ז"ל

בגיל 85 נפטר בחודש שעבר ד"ר זיגפריד אשר, מחשובי ה-בולאים בארץ ישראל, שנחשב למומחה בינלאומי בשדה הבר-לאות.

ד"ר אשר נולד בברלין, ב-22 ביוני 1877 ועלה ארצה בשנת 1939. במשך עשר שנים גר ב-ירושלים ולאחר מכן עבר לחיפה.

בהיותו בגרמניה היה ד"ר אשר פעיל מאוד בפירסומים בולאיים; הוא ערך קטלוגים, פירסם מאמרים לרוב ואף שימש עורכו של כתביעת בולאי בגרמניה. במשך זמן רב שימש ד"ר אשר נשיא האגודה הבולאית הברלינאית.

בשבתו בארץ היה ד"ר אשר פעיל מאוד בהקמת התאחדות אגודות הבולאים בישראל, ששימש לה נשיא כבוד עד יום מותו. מחקריו הבולאים של ד"ר אשר מוכרים בעולם כולו ולא אחת שימש שופט בתערוכות בולים. ד"ר אשר היה יועץ נאמן לכל אספן שפנה אליו.

מותו של ד"ר אשר הוא אבידה גדולה לציבור הבולאים. יהי זכרו ברוך.

נקבעו ערכים לבולי 1962

השרות הבולאי הודיע, כי בת-קופה שבין ה-1 באפריל לבין 31 באוגוסט 1962 יופיעו שבעה בולים בערכים הבאים: בול אחד לביעור הקדחת — 0.25 ל"י; בול מוקדש לראש פינה בערך נקוב של 0.20 ל"י; שני בולי השואה — 0.12 ל"י ו-0.55 ל"י; שני בולי יום העצמאות ה-14 — 0.12 ל"י ו-0.30 ל"י ובול אחד ליריד המזרח — 0.55 ל"י.

לרגל המחסור בבולי דואר מת-אימים לניהול שרותי הדואר הסי-דירים, כתוצאה מהוצאתם מן ה-מחזור של כל בוליהזיכרון ודואר אוויר האחרונים, מכין השרות

הבולים החדשים כפי שיופיעו ב-18 לחודש, גליון הדואר של כל אחד מן הבולים מכיל 50 בולים עם 10 שובלים לשורת הבולים התחתונה.

הבולאי סידרה חדשה בת שלושה בולים חדשים. שלושת הבולים הודפסו בגלגל פות המקוריות של בולי המזלות, אך יודפס עליהם הדפס-רכב מיר-הערכים החדשים עם הבולים המ-צויים כיום בדואר (13 בולי המ-זלות) ניתן יהיה לקבל את כל התעריפים הדרושים למשלוח דברי דואר בארץ ולחו"ל.

מספרי בולים שמכירתן הופסקה

בול הנרייטה סולד	(0.25 ל"י)	—	1,527,000 בולים
בול הקונגרס הכ"ה	(0.50 ל"י)	—	1,074,000 בולים
בול עצמאות תשכ"א	(0.07 ל"י)	—	1,845,000 בולים
בול עצמאות תשכ"א	(0.12 ל"י)	—	1,851,000 בולים
בול עצמאות תשכ"א	(0.32 ל"י)	—	945,000 בולים
בול כינוס "הפועל"	(0.25 ל"י)	—	1,136,000 בולים

צבור הבולאים אבל על מות

ד"ר ז. אשר ז"ל

וועד הפועל של התאחדות אגודות הבולאים
האגודה התלאביבית לבולאות

אגודת בולאי חיפה

מתאבלת על מות חברי-הכבוד שלה

ד"ר ז. אשר ז"ל

הבולאות בעולם

מדגאסקר

ממדגאסקר נמסר על הופעתם הקרובה של שני בולים לזכר קבלת הריפובליקה המלגאשית ל"א"ם. כן יופיע, במהדורה מוגבלת בול בן 25 פרנק, מוקדש למלחמה במלריה. על בול זה תחול תוספת בסך 5 פר, שהכנסתה תועבר לארגון הבריאות העולמי.

אינדונזיה

סידרה נאה המוקדשת לבאלט הלאומי "ראמאיאנה" הופיעה ב"אינדונזיה. כל אחד מששת הבולים המודפסים בשני צבעים, מראה אחד מן הריקודים העממיים או הדתיים האופייניים לאינדונזיה. הדריגים 0.30, 0.40, 1, 1.50, 3 ו-5 סן.

דרום אפריקה

הדואר הדרום-אפריקני מודיענו, כי הוציא ב"1 במאסר בול בן 2½ סנט למלאות חמישים שנה לקיום פסטיבלי מחולות-העם, ה"פולק שפילה", שהחלו ב"1912. הבול שהודפס בצבעי כתום ושחור יראה זוג רקדנים אפריקניים ב"תלבושת עממית.

מאלאיה

בסינגפור תופיע סידרה חדשה מן המניין ב"31 במאסר. שבעה בולים, עד 25 סנט, ישאו ציורי דגים ממימי מאלאיה. שמונה דריגים גבוהים יותר יופיעו בשלב שני.

סין

בפורמוזה הוצאו עוד שלושה בולים לסידרה המוקדשת לחפצי אמנות סינית עתיקה: כד"יין מת-קופת שושלת צ'ינג; כד"יין מת-קופת שושלת שאנג; כד עם מכסה מתקופת שושלת צ'ינג.

ואתיקן

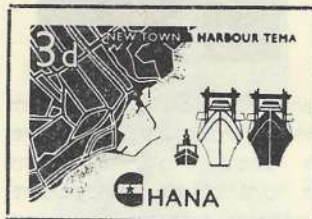
הדואר של הוואתיקן, שבוליו זוכים להצלחה רבה בכל הארצות

הקאתוליות בעולם, הוציא באה"רונה סידרת בולי-זכרון לציין יום הולדתו של האפיפיור יוחנן ה"23.

הסידרה מכילה 7 בולים ב"ערכים שונים המראים את דיוקנו של האפיפיור וכן סמלים ובנייני כנסיות.

גאנה

לחנכת נמל "טמה" בגאנה הוציא הדואר הגאנאי סידרה בת שלושה בולי ספנות חדשים. הבר

לים מראים תוכנית הנמל, אניות וכן מטוסים.

דהומיי

בדהומיי הופיעו לאחרונה שני בולים חדשים: בול אחד, שהוא למעשה בול קיים, שהודפס עליו הדפס רכב מיוחד לרגל מפגש

הנוער הספורטיבי בדהומיי. בול אחר הופיע לרגל ייסודם של נתיבי אוויר אפריקאיים. בול זה מראה להק מטוסים על רקע כפת אפריקה וכן דמויות שני אפריקאיים.

בלגיה

דואר בלגיה הוציא ב"15 בפברואר בול זיכרון מיוחד לכבוד

מוזיאון "הורטה" על שם ברון הורטה. הבול נושא ערך נקוב של 3 פרנק ומראה את חזית בניין המוזיאון.

יפאן

במחצית ינואר השנה הוציא הדואר היפאני סידרה בת 4 בולים המוקדשים לפארק הלאומי פוג'י-הקוני-איצ'ו.

הבולים המתארים ציורי נוף מרהיבי-עין על רקע ההר פוג'י, הופיעו בשני ערכים: 5 יאן — שני בולים, ו-10 יאן — שני בולים.

בולים אלה, שצורתם אנכית, הודפסו בטוקיו לפי שיטת פוסטר-גרביורה במהדורה בת 8 מיליון בולים מכל ערך.

יוגוסלביה

שתי ידיים מושטות זו מול זו, כשאחת אחוזת ברובה והשניה בפרה (ציור סמלי) מופיעות בבול יוגוסלבי חדש, המוקדש לצבא העממי של יוגוסלביה.

הבול שערכו 25 דינר והודפס בצבעים כחול, סגול ואדום, הופיע ב"22 בדצמבר 1961, במלאות 20 שנה להקמת הצבא היוגוסלבי.

לוקסמבורג

בלוקסמבורג הופיעו לאחרונה שני בוליינוף ושלושה בולים מן המניין. הבול בערך 2.50 פרנק בצבע כחול-אפור מראה נוף אטל-ברוך ובמרכזו פסל שהוקם לכבוד הגנרל ס. פאטון, ששחרר את הא"י זור מידי הנאצים ב"1944.

בריה"מ

דיוקנו של א.ס. פושקין, מגדולי המשוררים הרוסיים (1799—1837), מופיע על גבי בולי-זכרון סובייטי. בערך נקוב של 4 קופיקות, שיצא ב"25 בינואר. הבול הופיע במלאות 125 שנים לפטירתו של המשורר.

מנהל השרות הבולאי על הפיחות

מאת ש. שליט

אם היו בולאים שסברו, כי אין כל קשר בין הפיחות לבין אספני הבולים בארץ, בא השרות הבולאי והוכיח שלא כך הוא הדבר.

יומיים אחרי הפיחות פירסמה הנהלת הדואר הודעה רשמית, לפיה נפסקה מכירתם של כל בולי הזכרון הישראליים, ומאז לא ניתן עוד להשיג באשנבי הדואר אלא בולי מזלות בלבד, הנמנים עם סדרת הבולים מן המניין.

כעבור יומיים ערך מנהל השרות הבולאי מסיבת עיתונאים, בה הודיע לכתבים הבולאיים את הסיבות, שהניעו את הנהלת הדואר להפסיק מייד את מכירת כל הבולים, פרט לבולי המזלות. "הפיחות היה הגורם הישיר להפסקת המכירה של בולים אלה" — אמר מנהל השרות הבולאי — "רצינו למנוע ששער המטבע ש"לנו (ביחס לדולר) יפגע באספני בולי ישראל בחוץ-לארץ ובשמו הטוב של הבול הישראלי בשוקי העולם. עד לפיחות מכרנו כידוע, בולים אלה במחיר של 1.80 ל"ל דולר ואילו המשכנו למכור את אותם הבולים עצמם במחיר זול יותר (שלוש ל"ל דולר) היינו מקוממים נגדנו את אותם האספנים והסוחרים, ששילמו בעד בולינו מחיר גבוה יותר והיינו גורמים על-ידי כך נזק רב ל"שמה הטוב של הבולאות הישראלית".

מנהל השרות הבולאי הסביר, שבשאלה זו קיימו התייעצויות דחופות עם האוצר ולבסוף הוחלט שאין דרך אחרת אלא להוציא את כל הבולים מהמחזור. לדבריו חייב ההגיון, שגם בולי המזלות יוצאו מן המחזור, אלא שאי אפשר היה להשאיר את הדואר ללא בולים המיועדים לצרכים שוטפים ואז הוחלט להשאיר ב"מחזור את 12 בולי המזלות. מנהל השרות הבולאי הכחיש בתוקף את הטענה, כאילו הופעל

לחץ מצד הסוכנים בחו"ל להפסיק את מכירת הבולים הללו והצביע על מברק ששוגר ל"סוכנים בחו"ל, לפיו נתבקשו להקפיא מייד את כל מלאי הבולים שברשותם מן הסיגים שהוצאו מהמחזור.

כותב שורות אלו טען בפני מנהל השרות הבולאי, שמן הנכון היה להשאיר במחזור את בולי דואר-אירי שנמנים עם הסדרה הרגילה מן המניין ובהתחשב ב"עובדה, כי בול אילת, שהופיע ב-21.2.1962 ישלים למעשה את סדרת בולי דואר-אוויר שאת שאר בוליה לא ניתן עוד לקנות ב"אשנבי הדואר.

מנהל השרות הבולאי הצדיק אמנם טענה זו, אולם הסביר, שהשמירה על שמה הטוב של הבולאות הישראלית עדיפה על כל יתר הנימוקים ולכן הופסקה גם מכירת בולי דואר-אוויר. טענותיהם של הכתבים הבולאים, כאילו אין בולי המזלות עונים בערכיהם על כל צרכי הדואר, נסתרו ע"י מנהל השרות הבולאי שטען כי על-ידי צורך של 2-3 בולי מזלות, ניתן ל"הרכיב את כל הערכים לשיגור מכתבים בארץ ולחו"ל.

כן טען מנהל השרות הבולאי, שאם יתגלה צורך בכך יודפסו

בולי-מזלות בערכים נוספים מ"הגלופות המקוריות בשינוי הצבע ויורכבו עליהם הדפסי רכב (עם שינוי הערך הנקוב) בצבע שחור, כדי למנוע זיופים אפשריים.

לשאלתנו אם מדינה המכבדת את עצמה צריכה להפסיק מכירה של בולים שוטפים מתוך התחשבות במספר (גדול או קטן) של אספנים וסוחרים בחו"ל — שי"הרי הבול הוא מעין מסמך ממלכתי ומשמשי, קודם כל, לצרכים ממשיים של שירותי הדואר — השיב מנהל השרות הבולאי, כי הנזק שהיה נגרם ליוקרת המדינה אילו מכרה את בוליה בחו"ל בשני שערים שונים, היה חמור פי כמה מכל שיקול אחר.

ידיעות פי"פ

אנו מביאים כאן לקט ידיעות מתוך הביוליסטון הרשמי של הפ"ד רוציה הבינלאומית לבולאות — פי"פ.

הוכרו על יום הבינלאומי של פי"פ

בקונגרס פי"פ האחרון הוחלט לקיים בכל שנה "יום הבולאות הבינלאומית". יום זה אינו בא כתחליף ליום הבול הלאומי המ"קובל בארצות שונות.

לראשונה יקויים "יום הבול הבינלאומי" ב-1 בספטמבר במסגרת תערוכת הבולים הבינלאומית שתיערך השנה בפראג, בירת צ'כוסלובקיה. ביום זה יערך ה"קונגרס השנתי של פי"פ.

בולאים בולי "אירופה"

הושמעה פגניה של פי"פ למש"רדי הדואר המוציאים בולי "אירופה" ולאספנים לבל יגררו אחרי הנטיה הספקולטיבית של בולי "אירופה" המביאה נזק לבולאות. הכוונה להוצאות הספקולטיביות של בולים אלה והמסחר הבלתי הוגן בהם.

יו"ר אגודת סוחרי הבולים בישראל

— מאת א. לינדנבאום —

הפעולות הקשורות בייצוא.

לדברי וייסלברג צפויים הפסדים גדולים לייצואני בולים כתוצאה מגביית מסיתר הנדרש לשלם בעד סחורה חוזרת.

אנו לוגמים מן הקפה שהוגש לנו במשרדו של יו"ר אגודת הסוחרים, ומר וייסלברג ממשיך לגולל בפנינו את שורת הדרישות. אין אתה חושב — אומר הוא — שבמקצוע המיוחד שלנו, מיותר הוא לתת רשיונות ייצוא לכל דורש, רק על סמך בקשה? לדברי, יש לתת רשיונות כאלה, אך ורק לייצואנים מוסמכים, אשר גם חברים באגודת סוחרי הבולים בישראל, וגם זאת, רק כשיוכח שהייצוא המינימאלי של הייצואן, הוא לפחות אלפיים דולר לשנה. וייסלברג משוכנע, כי ליברליזציה של הייצוא היתה מביאה עליה ניכרת בהכנסות המטבע ל-אוצר. הוא גם בדעה שעתה הוא הזמן המתאים ביותר, ליצירת בסיס בריא לייצוא בולי ישראל.

ט י ס י

לרגל פתיחת תערוכת הבולים הישראלית בבית הקהילה היתר דית בברלין המערבית, הוטסו לברלין מעטפות טיסה מיוחדות. המעטפות נושאות חותמת גומי בנוסח „טיסה מיוחדת, ליד-ברלין, ישראל באספקלריה הברי-לאית“. כתובת זו מופיעה גם בשפה הגרמנית.

מעטפות-טיסה אלה הוחתמו בי-גרמניה בחותמת דואר מיוחדת שהוטבעה שם ב-15.2.62 בפתיחת התערוכה. החותמת הגרמנית (פירסמה בחוברת הקודמת) כוללת בתוכה שלוש פעמים את השם „ישראל“. הנוסח המלא של החתמת הוא „ישראל — ברלין-ישראל“ לטובנו ב-2 „ישראל אין שפיגל דער פילאטליסט“.

תושבי המדינה היו עסוקים בזמן האחרון ב„פיתוח“ ואך מעטים התעניינו בכדאיות כתהבים. ההתעניינות היתה הפעם בצד העיסוקי שבבולים, ובמיוחד נתנו דעתם לכך סוחרי הבולים וכמוכן אנשי הדואר. האחרונים נקראו תכופות לישיבות שכתוצאה מהן הופסקה מכירת כל בולי-הזכרון ודואר אוויר.

תחילה חשבנו, כי שער הדולר החדש, המוזיל בהרבה את מחיר בולינו בחו"ל, יביא לדרישה מוגברת לבולי ישראל וממילא יעלה את היקף הייצוא של דואר ישראל וייצואני הבולים בארץ. אולם מסתבר, שסבך הבעיות שהתעוררו עקב עלייתו של שער הדולר, יצר מספר קשיים לגבי סוחרי הבולים בארץ ושימש עילה לדרישת הסוחרים לשורה של שינויים והקלות מצד האוצר.

מה בעצם דורשים ייצואני הבולים? לשם כך פנינו למר ג. וייסלברג, יו"ר אגודת סוחרי הבולים בישראל. מר וייסלברג הירצה בפנינו במשך כשעתיים. למעשה מתמצות כל הדרישות בארבעה עיקרים:

- א. ביטול הגבלות החליפין ומסחר במזומנים על סמך שני רשיונות נפרדים.
- ב. שינוי יסודי של כל שיטת הביקורת שהיתה נהוגה עד כה.
- ג. שינויים בחישוב המטבע לייצואנים.
- ד. מתן רשיונות ייצוא לסוחרים מוסמכים בלבד.

להבהרת העניין העלה בפנינו מר וייסלברג את הפרטים הבאים: ההוראות שהיו קיימות עד כה חייבו את סוחרי הבולים לבצע את הייצוא לפחות 60% במזומן במטבע זר ולכל היותר 40% בחליפין. אפשרויות הייצוא נהיו עתה, לדעת מר וייסלברג, בלתי משתלמים, כתוצאה מן הצריכה המצומצמת של השוק המקומי בבולי חוץ ולכן צפויה לדעתו ירידה בהכנסות מענף זה. ג. וייסלברג מציינ, שישנן מדי-

נות שאליהן אפשר לחדור בעיקר קות של החלפה בלבד (כגון מדינות אפריקה) ואולם הנוהל הקיים מונע זאת.

כל ייצוא הבולים מחייב, במצב הקיים, ביקורת מפורטת על-ידי הרשות המוסמכת של משרד הדואר הנעשית גם לגבי תוכן המשלוח וגם לגבי קביעת המחירים. נוסף לעובדה שתהליך הביקורת גוזל זמן רב, הוא גם מבטל כל התחרות חופשית. ייצואני הבולים דורשים זכות להשג את המחירים של כל משלוח בולים, על אחריותו של השולח ועם זאת, זכות למוסדות לבקר בכל עת שירצו בכך, אך לא באופן שיטתי. במקרה של עבירות, מוסיף וייסלברג, קיימות דרכים חוקיות לנקוט באמצעים כלפי העבריינים.

עד כה אומר וייסלברג, היה על הסוחרים לרשום את הייצוא בשלושה מוסדות שונים: בבנק — בשל הכנסות המטבע; במכס — בשל עצם הייצוא וברשות המוסד-מכת — במקרה של החזרת סחורה. הסוחרים דורשים עתה, ריכוז כל

שר הדואר מר אליהו ששון

הוענק לו על ידי ממשלת איטליה העיסטור של:

Cavaliere di Gran Croce al merito della Repubblica Italiana.

בגרמניה המזרחית משתעשעים בצלבניקס

כל מי שאינו בולאי לא יבין, אולי, מה רבות האפשרויות של הנצחה אירועים והבעת דעות פוליטיות בבולי דואר. היו מקרים שבולים עוררו תקריות דיפלומטיות, סיכסוכי גבולות, מחאות בפרלמנטים, הפגנות-רחוב ואף משברים כלכליים. לא נפרט עתה את כל הבולים ששימשו אי פעם כותרות בעתונות. רק נסב את תשומת-הלב לאחד הבולים האחרונים של גרמניה המזרחית. בול שהופיע בדצמבר 1961.

ממש לא יאמן, אך עובדה היא שבגרמניה המזרחית הופיעו בולי-דואר רשמיים עם צלבניקס הקרס הידועים לשימצה. כשכל העולם הקומוניסטי הריע להישיר גיו של האסטרונאוט הרוסי, הדימיתר טיטוב, היתה גרמניה המזרחית בין הזרירות במדינות הגוש הקומוניסטי והוציאה סידרה בת ארבעה בולי-זכרון לציון ביקורו של טיטוב בבירלין המזרחית. בולים אלה מראים את מעופו של הקליע הרוסי, טיטוב, בתברת נשיא גרמניה המזרחית, טיטוב בין קהל מעריצים, טיטוב בתאו וטיטוב ליד הנשיא אוליבריסט כשהם נוסעים במכונית פתוחה ומנפנפים בידיהם לעבר הקהל המריע. והנה, נמצא ציור בעל אסכולה נאצית שלא השתחרר ממנה עד כה. ו"תקע" בכף ידו של טיטוב צלבניקס. הדבר נתגלה לא מזמן וכמובן שבגרמניה המזרחית הוצאו הבולים מיד מן המחזור.

שלטונות מזרח גרמניה הקימו וועדת חקירה שמטרתה לקבוע באיזה שלב של ביצוע הבול הוכנס הצלב בידו של טיטוב.

שר הדואר החדש, אליהו ששון טרם בא כמזנק עם בולאים בארץ, שכן בתקופת כהונתו כשר בממשלת ישראל לא אירעו פעולות בולאיות מן הסוג המזמנים את השר עם בולאים. הברות עמו נעשה בשורות אלה, תוך תקווה, כי במשך כהונתו תנתן החודמנות להכירו גם בפעולות למען הבולאות הישראלית.

Eliahu Sasson, the new Minister of Posts, was born in Damascus in 1902 and came to this country in 1927. He was Director of the Arab Department of the Jewish Agency and of the Foreign Ministry's Middle East Department, and has been envoy to Ankara, Rome, and Berne.

ראל שימש מר ששון בתפקידים דיפלומטיים. ב-1950—1952 כיהן כציר ישראל בתורכיה. ב-1953—1957 כיהן כציר ישראל באיטליה. ב-1957—1960 כיהן כשגריר ישראל באיטליה וב-1958 עמד בראש המשלחת שייצגה את ישראל בהכתרתו של האפיפיור יוחנן ה-23.

ב-1961 כיהן כשגריר ישראל בשווייץ. וב-1959 הוענק לו ע"י הוותיקן עיטור כבוד של Chevalier du Grand Croise de Saint Silvestre.

ב-1961 הוענק לו על-ידי ממשלת סן-מרינו העיסטור של Cavaliere Grand Ufficiale dell'Ordine di Sant'Agata.

לפני שנבחר, בנובמבר 1961, כשר הדואר בממשלת ישראל,

מר אליהו ששון נולד ב-דמשק ב-2 בפברואר 1902. את חינוכו העממי והתיכוני קיבל בבתי ספר יהודיים ונוצריים בדמשק ואילו השכלה אינברסיטאית קיבל במכללת סאך-גיוף בבירות.

בשנים 1919—1931 שימש מר ששון ככתב של עתונים עבריים וערביים בא"י, במצרים, בסוריה ובלבנון. ב-1920 ערך עיתון ערבי מדיני-כלכלי בשם "אל-חיאת" בדמשק.

ב-1927 עבר לגור ליהודה-לם והמשיך בעבודתו העיתונאית.

ב-1933 נכנס מר ששון לעבוד בסוכנות היהודית לא"י בתפקיד מנהל המחלקה הערבית שבשליחותה ביקר כמה פעמים בארצות המזרח-התיכון ויצר לו קשרים הדוקים עם ראשי השלטון ועם מנהיגי התנועות הלאומיות בארצות הללו.

ב-1948, עם קום מדינת ישראל, עבר לעבוד במשרד החוץ כמנהל מחלקת המזרח-התיכון. שלוש פעמים, ב-1947, ב-1949 וב-1961 היה חבר במשלחת ישראל באומות המאוחדות. ב-1949 היה חבר משלחת ישראל ושתתהנשק עם מצרים ו-אילו ב-1949 היה חבר משלחת ישראל בשיחות על שלום עם ארצות ערב שהתקיימו בלואן בראשותה של ועדת פיוס של א"י.

החל משנת 1960 ועד להכנה סו כשר הדואר בממשלת ישראל.

בול העתונות העברית ליובל המאה

— מאת אריה לינדנבאום —

לין מלפני 300 שנה צולמו ב־ מקורן והופיעו בבולים.

עמודיהם הראשונים של "מֶר־קוריוש", "פרולטריות" ו"ז'אפוס" פוליטיה" מפארים את שלושת הבולים הפוליטיים. אין אנו חסידי ה"ז'וקיים" אך במקרה זה כדאי היה להוציא גם שלושה בולים: אחד יוקדש לנ. סוקולוב, אחד ל"הלבנון" ואחד ל"חבצלת". אפ־שר שלצייירי הבולים תהיה זו מלאכה קשה, שכן שערי העתון־נים הראשונים שלנו הודפסו ב־אותיות "סתם" שאינן עוד ב־אופנה, אך עליהם למצוא סימטזה בין הישן, שכה רבים יגנו ממנו את שפת העבר אך כה מעטים ביננו המכירים את צורתו בכלל לבין הצורה המודרנית של בול דואר המספק את אניני הטעם. גשו, איפוא, למלאכה.

בוטל בול אינשטין

על ביטול פירסום של בול הנושא את דיוקנו של המדען היהודי יליד גרמניה, פרופ' אל־ברט איינשטיין, נודע ממיניס־טריון הדואר המערב גרמני.

בהודעת המיניסטריון נאמר, כי השינוי בתכנית לא חל בגלל הביקורת "הפולמוסית" שהושמעה על־ידי העתון הימני "דויטשה סולדאטן צייטונג". הסיבה היא, לדברי המיניסטריון, בהתנגדות מצד מבצעי צוואתו של איינ־שטיין בארצ"ב. במקומו של איינ־שטיין יופיע על הבול דיוקנו של ז'אק אופנבאך. "מכיוון שגם אר־פנבאך, כאיינשטיין הוא יהודי, סידרת הבולים לא תהיה שלמה אם לא תכלול יהודי דגול" — נאמר בהודעה.

במאמר בעתון הימני נאמר, כי איינשטיין אינו האיש המתאים להצטרף לאישים כגון גיתה, ש־לר, באך ולותר בסידרת בולים על אישים גרמניים גדולים ב־היסטוריה.

בדאר ישראל נתקבלה לא מזמן הצעת אגודת העתונאים בישראל להוצאת בול זכרון מיוחד ליובל המאה לעתונות העברית שיהול בשנה הבאה. בשנת 1960 מלאו מאה שנה לסופר ולעתונאי — שעל שמו נקרא בית־העתונאים בתל־אביב — נחום סוקולוב, אולם התוכניות להוצאת בול מיוחד לזכרו לא נתגשמו. השנה צוין יובל המאה לעתון העברי "הצפירה", אך גם יובל זה לא צוין בבול דואר.

לא מזמן שמענו ויכוח בין עתונאים וותיקים על טיב הפער־לות של אגודת העיתונאים ב־ישראל. היה מי שאמר, כי ה־העובדה שאגודת העתונאים ב־ישראל טרם התפתחה לסידור ארכיון ראוי לשמו הוא בעוכרי האגודה. הנה, אמר, מלאו מאה

גית, גם זמן רב. כפי ששמענו הוגשה הבקשה רק לפני זמן־מה והוועדה שתחליט עליו תתכ־נס אך בחודש מאי וזאת לשם דיון על הצעות בולים לשנת הכספים 63/64. מכאן, שאם לא תהיה התערבות ישירה לא יופיע הבול המקווה.

בשעתו שמענו שהיה בדעת ה־דואר להוציא בול זכרון לנחום סוקולוב למלאת מאה שנה ל־הולדתו (1860). בול זה, כידוע, לא הופיע ובהנצחת העתונות העברית בבולי דואר לא נעשה דבר.

אנו סבורים שעוד לא אחרנו את המועד. בשנה הבאה נחוג מאה שנה לעתונות העברית ב־ארץ — "הלבנון" ו"חבצלת" ו־אפשר להתאים את הופעת בול סוקולוב למועד זה במסגרת בולי העתונות.

לדואר ייאמר, כי מאורע כיובל העתונות העברית הוא עילה מס־פיק להוצאת בול־זכרון גם ללא פנייה מיוחדת של אגודת העתונאים. הנה חגגה לא מזמן פולין את 300 שנות קיומה של ה־עתונות הפוליטית והדואר שם הוציא שלושה בולי זכרון. שלוש ה"גאזיטות" ההיסטוריות של פו־

שנה להופעתו של העתון העברי — "הצפירה" ובבואך לכתוב עליו, עליך לבקשו אצל אספנים פריטים, כי ב"בית־סוקולוב" אין עדיין ארכיב מתאים שבו ימצא המבקש את כל הקשור בעתונות העברית מאז ראשיתה.

אנו מציינים דברים אלה כדי להסב את תשומת לב האגודה, כי גם בפעולותיה להנצחת יובל המאה של העתונות העברית, לא נתנה מחשבה מספקת ופניית ה־אגודה לדואר ישראל בדבר הוצ־את בול זכרון ליובל זה עשויה לא להיענות.

נכון הוא, כי העתונאים אינם זקוקים לפירסום, אולם במקרה זה אין הכוונה להתפרסם אלא להנציח. פניית האגודה לשרות הבולאי בדבר בול העתונות ה־עברית, היו לה מאה אחוז סיכוי־יים. אולם הוצאת בול דואר מחייבת, מלבד ההחלטה העקרו־

כר פשידיס

כתב: שמואל שליט

יחידות ומבולים נדירים יותר נמכרו אך מאות-אלפי טפסים. אם נביא בחשבון את הביקוש הרב הקיים ברחבי העולם לבולי ישראל, נגיע למסקנה, שההצעה אינו עולה על הביקוש, ומכאן שבולינו הפכו ל"סחורה טובה".

קיימות מדינות רבות המפרסמות את גודל מהדורתו של כל בול בשעת ההדפסה (ולא בתום המכירה, כפי שעושה זאת הדואר שלנו). פעולה זו מכוונת בעיקר למשקיעים הקובעים מראש, באלו בולים כדאי להם להשקיע את כספם.

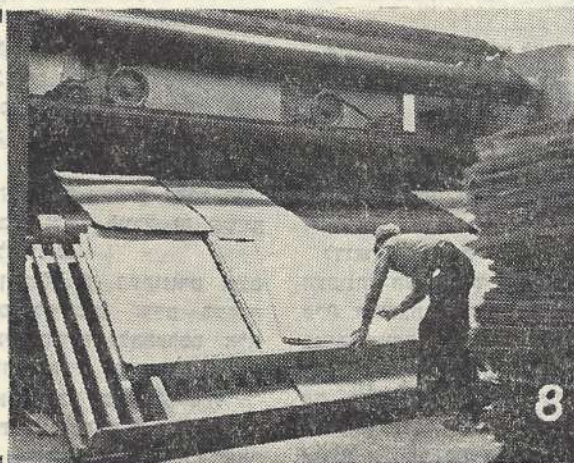
לא כן בישראל. השרות הבינלאומי שלנו שומר עדיין בסוד את כמויות הבולים, אולם משנפסקת מכירתו של בול מסוים, מועברים הבולים הנותרים להשמדה ואז מפרסמת הנהלת הדואר, כמה בולים נמכרו מכל אותם הסוגים שמכירתם נפסקה.

מאז החל השרות הבולאי לפרסם במספרים על גודל תפוצתו של כל בול, חל מפנה לטיבה בבולאות הישראלית.

אמנם, איסוף בולים נחשב כיום תחביב תרבותי וקשה לחשוד בכל אספן בולים, שעיניו נשואות לרווחים קלים. אולם כל אחד מאתנו מעונין בעליית ערך אוסף. הן מבחינה בולאית והן מבחינה כספית.

לכן נודעת חשיבות לפרסום גודל תפוצתם של בולי ישראל. האספן יודע, כי הבול שבאוספו אינו שייך למין "ייצור המוני", שגודל מהדורתו מגיע לעשרות או מאות מיליוני טפסים ואפשר להדפיסו במהדורות נוספות ב"התאם לצורך".

מאז פרסום מספרי התפוצה נתברר לנו כי מהדורה רגילה אינה עולה על 1-1.5 מיליון

הסברים

1. — הועדה ל...
2. — פעולתה.
- על מכונית-דואר
- המכונית עם הבול
- נפרקים מהמכונית
- נע מועברים ה...
6. — מערבלי.
- הבולים לתמיסה
- נוכחים בהשמדת
- ש. שליט, י. מ...
- באותם. 8. — גלי
- מהבולים

בולאי

צילומים: השרות הבולאי

בולי מועדים לשמחה תשכ"א.
בולי הצל, בולי הנרייטה טולה,
בול הקונגרס הציוני, בולים וגל
יונות, "תביב" — מהם הושמדו
51 אלף גליונות, "תביב" מוחתמים
127 אלף גליונות בלתי מוחתמים.
כל גליון כזה נמכר היום ב-5 ל"י
(בערך).

י. גלעד, עוזר למנהל השרות
הבולאי, הסביר לעיתונאים, שהחר
מר הבולאי המיועד להשמדה כולל
בולים שיצאו מהמחזור, פרט
ל-5000 בולים מכל סוג, שאותם
משאירים לגנוז וארכיון וכן לת
ערכות בולים. עד עכשיו לא
קרה אף מקרה שבוול המיועד
להשמדה נמכר באיוז שהיא צירה
ע"י הדואר.

כן כולל החומר הבולאי המיועד
להשמדה גם בולים שבוטלה הו
פעתם לאחר הדפסתם, כמו "בול
נצרת" שנפסל, או בולים עם
טעויות דפוס.

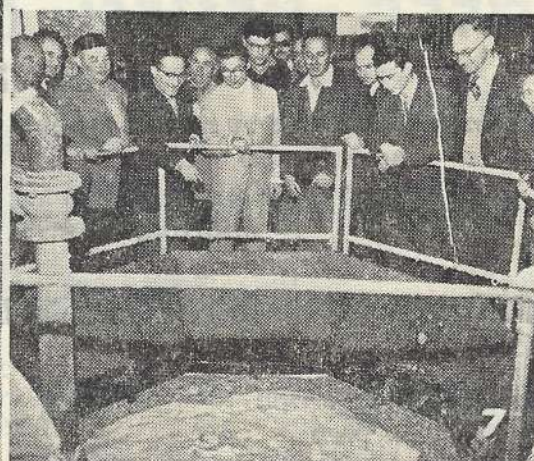
בפעולת השמדה שנערכה בסוף
ינואר 1962, נכחו מרבית הכתבים
הבולאיים ובלב דואר הם נאלצו
לחזות במרעניהם, כיצד נהפכים
בולים יקרים לתמיסה סמיכה
ממנה מייצרים מיני נייר שונים.
בפעולה זו הושמדו מיליוני בולים
שנארו ב-41 שקידואר, במשקל
כולל של 800 ק"ג. לפי הערכה
זהירה הגיע ערך הבולים למיליון
לירות ומעלה.

תהליך ההשמדה בוצע באופן
חבא: אחרי שיו"ר הוועדה להשר
מדת בולים, שהתמנה לתפקיד זה
ע"י המנהל הכללי של הדואר,
ונציג האוצר, בדקו את החומר
הבולאי, המיועד להשמדה, הועמסו
שקיהבולים והועברו במכוניות
דואר סגורה, בליווי קציני בטחון
למקום ההשמדה, ושם הושלכו
לתוך מערבול שהפך אותם לפסולת
שממנו מייצרים נייר.

הבולים שהושמדו כללו הפעם:

לתמונות

השמדת בולים ב
הבולים מועמדים
ר. 3 — שקילת
זולים. 4 — הבולים
נית. 5 — בסרט
הבולים לתוך ה
במערכת נהפכים
7. — העתונאים
ה (במרכז י. גלעד)
מרקוט וא. לינדנר
יונות נייר שנוצרו
המושמדים.

הבול שהוכן בחשאי

מאת מ. טיינר (ארה"ב)

עם ההתרגשות הכללית בקשר למיטתו של קולונל ג'ון מן הראוי להביא פרטים אחדים בקשר לבול המיוחד שהופיע שעה אחת לאחר נחיתתו של הקולונל, שבדואר נעשה גם הוא שיחת-היום בעקב בקרב הבולאים.

להכיר ב"הדפסה ראשונית" קטנה וב"הדפסה שנייה" גדולה וטובה יותר. יש סיכויים שיתגלו בולים חסרי נקוב, ובולים חסרי צבע.

כדי לאפשר סודיות גמורה ניתנו כל ההוראות בעליפה ע"י מר די. כל ההסכמים על שכר עבודה והוצאות לחמרים נעשו בע"פ ע"י "הסכם ג'נטלמני". ב"סוף התהליך נאדו הבולים ב"חבילות חתומות, עם הוראה ל-

מסתבר, שאנשים רבים יותר, מכפי ששיערו הבולאים הוותיקים וה"אדוקים", אוספים בולים. ראי' תי כאן אנשים שאני מכיר מזה שלוש שנים ונפגש אתם יום יום, יוצאים מדעתם ורצים לרכוש את הבול, ממש פסיכוזה המונית. כפי שאני מכיר את השרות הבולאי האמריקני, הם ימנעו האמרת מחירים, ספיקאציה, וכו', וישתדלו למכור מספר גדול, ככל האפשר, של בולי ג'ון.

כבר ביום הראשון — בכף קנאווראל — מקום הופעת הר בול — הוציאו למכירה מיליון אחד של מעטפות "יום הופעת הבול" מוחתמות בחותמת "כף קנאווראל — 20 בפברואר 1962 — (שעה) 3:00 אחה"צ, במהיר הסמלי של חמשה סנט כל אחת (כל מעטפה עולה להם בעצם יותר).

הרעיון היה של המנהל הכללי של הדואר, מר אדוארד די. ר' בוצע על ידו בעזרת צוות קטן מאד שהצליח לשמור על סודיות גמורה. הבול צויר על ידי איש שרותי-ההדפסה מר צ'ארלס ר. צ'יקרינג, בביתו, מאחורי מגעול ובריה. ההדפסה בוצעה בחדר סגור מיוחד של בית-הדפוס ה"ממשלתי, במחלקת שירותי-הכסף וכנראה נעשתה בתחילה במכונות ה"פרימיטיביות" בגלופות רג"י לות ולא במכונת רוטאציה. ל"עובדי השרות סופר שעורכים נסויים בהדפסת שטרות כסף ב"צבעים חדשים (דבר שעליו מדבר רים כאן מזה שנים, אבל חוש-שים לשנות, שלא להפחיד את הקהל, שכבר רגיל לכך שכל השטרות ירוקים), בתנאים כאלה יש סכויים גדולים שאפשר יהיה

פתוח רק לפי פקודה מואשג' גטון. מיד עם התקבל הידיעה ש"קולונל ג'ון נמשה מן הים, הריץ מר די את עוזריו אל הטלפונים, ואלה הודיעו למנהל-הדואר ב"300 מקומות לפתוח את החבילות המסתוריות. בתוכן, כבר נמצאה הוראה מודפסת להתחיל מיד ב"מכירה, מנשר מיוחד לעתונות — עם מקום לחתימת מנהל-הדואר המקומי, ותמונות לעתונות (כפי שנהוג בכל מקרה). מכמה מקור מות נתקבלו זעקות ממש: ב"ניירורק קבל משרד-דואר אחד חבילה עם ההוראות, בלי בולים... בסינסינטי (אוהיו) אולו הבולים (כרבע-מיליון) בשעתיים.

אם הצליחו ה"חברה" לסדר הופעת-הפתעה כזו ביעילות מחר, כמת, בודאי יצליחו להתגבר על כל הדרישה. אגב, בזה הקדימו האמריקנים את הרוסים — שלהם נדרשו 24 שעות להכנת בולי-הספוטניק הראשונים.

בחפזונם לא הכניסו הציירים את המלה "דואר" בבול — מלה שמזה שנים רבות נמצאת בכל בול אמריקני.

נער, דאג לעתידך

רכוש מקצוע בנ"ס קדם-צנאיים

הרשום:

- לפנימיה הצבאית שלידי ביה"ס הריאלי בחיפה
- לפנימיה הטכנית של חיל חימוש
- לבית הספר הטכני של חיל האוויר
- לעתודה האקדמאית

נמשך בכל לשכות הגיוס האזוריות

מחלקת הגיוס / א.ב.א.
משרד הביטחון

השרות הבולאי מודיע:

נייר ללא סימנים מימיים, הצבעים
הם: 0.12 — כחול, 0.30 —
ירוק.

מועדנים לשמחה תשכ"ג

כמו כן נמסר לנו כי היה
לט להוציא סידרת בולי מועדים
לשמחה תשכ"ג בת שלושה בור-
לים. נושא הבולים הוא הזון
ישעיהו הנביא על אחרית הימים
(ישעיהו פרק י"א, פסוקים ו'
וה'). הבולים צוירו ע"י הגברית
חנה אורנן וצילה מגוסי.

עם סגירת הגליון

יום העצמאות ה-14

דואר ישראל פירסם תצלומי
שני בולים שהוקדשו לחיל-האוויר
אשר יופיעו לקראת יום העצ-
מאות ה-14.
הבולים צוירו ע"י מ. את. ג.
שמיר ומתארים — האחד — מפ-
ציץ קרב „ווטור“ והאחר להק
של מטוסים אלה. הבולים הוד-
פסו לפי שיטת פוטוגרבורה על

דאג האמרשילד - נושא לאיסוף

מרשילד ביום או"ם, 24.10.62
אילו דואר או"ם שהתלבט מאד
בהוצאת בול מיוחד להאמרשילד,
בשל עמדת הגוש הסובייטי וחלק
ממדינות האפרואסיאתיות, אישר
סופית הוצאת בול זכרון לדאג
האמרשילד ביום 17 בספטמבר
1962 — יום השנה להתרסקות
מטוסו של המזכיר המגור. בול
זה לא יראה את דיוקנו של
האמרשילד, אלא את בנין או"ם
בניו-יורק ודגל או"ם מורד לחצי
התורן. הכתובת היחידה הוא ה-
תאריך 17.9.62. הבול יודפס ב-
צבע שחור.

סוריאם, לשעבר גויאנה ההולנדית (דרום-אמרי-
קה), היא הראשונה במדינות העולם, שהכריזה על
הוצאת בול-דואר מיוחד לזכרו של מזכיר האו"ם המנוח,
דאג האמרשילד.

אפריל 1953.

לאחר הופעתם של בולי האמר-
שילד בסוריאם, הודיעו ארצות
הברית, סוריה, שוודיה, ניקארא-
גואה, תוניס ודואר או"ם על הור-
צאת בולים לזכר מזכיר האו"ם.
בולי סוריאם, סוריה, שוודיה,
תוניס וניקאראגואה כבר הופיעו
ואילו האחרים יופיעו במועדים
שונים, במשך שנת 1962. ליתרה
הוציאה דפית זכרון להמרשילד.
בארצות-הברית יופיע בול הא-

במחצית השנייה של חודש נובמ-
בר הופיעו שני בולים בעלי ציור
זהה בערכים של 10 ו-20 סנט.
הבולים מתארים את דיוקנו של
דאג האמרשילד על רקע סמל ה-
אויס וציון השנים 1905-1961.
בולים אלה הופיעו בגליונות דפוס
בני 12 בול כל אחד ובשולי ה-
גליון הכתובת: „נולד ביונקופינג
— שוודיה, ב-29 ביולי 1905, מת
בנדרלה, אפריקה, 17 בספטמבר
1961. נתמנה מזכיר או"ם ב-1 ב-

המלכה אליזבת ביקרה בגאנה

לכבוד ביקורה של המלכה ב-
אפריקה, הופיעו לאחרונה שתי
סדרות בולים בסיריה ליאונה וב-
גמביה.

הסדרות הן בגוון ארבעה בולים
כ"א והם נושאים כאמור את תמו-
נת המלכה אליזבת. בסידרת בולי
גמביה מופיעה גם מפת אפריקה
המערבית ובסידרת בולי סיריה-
ליאונה נראים ה„צ'רטר“ המלכותי
הבריטי משנת 1799; שער ה-
עבדים המשוחררים, בפריטאון
(בירת סיריה ליאונה); בית הנב-
חרים והספינה המלכותית —
„ברטיניה“ — בנמל פריטאון.

נושאים המאפיינים את המדינות
השונות.

כדוגמא אפשר להזכיר את גאנה
שעל מרבית בוליה מתנוסס דיוקנו
של ד"ר ק. נקרומה, אולם להגל
ביקורה של המלכה אליזבת ב-
גאנה שוב נראה דיוקנה של ה-
מלכה בבולי ארץ זו.

תקנות הדואר בבריטניה קיב-
עות, שדיוקן ראש המדינה —
המלך או המלכה — חייבים להת-
נוסס על כל הבולים המופיעים
בארץ זו. כך נהגו גם מרבית
המושבות הבריטיות וכתוצאה מ-
כך היו דיוקניהם של המלך או
המלכה הבריטית לאחד הנושאים
הנפוצים ביותר בציור בולי דואר.

משהוענקה העצמאות למרבית
המושבות הבריטיות, החל להיעלם
דיוקנה של המלכה אליזבת מעל
גבי הבולים של הארצות הללו,
ואת מקומה תפסו דיוקנאות של
מנהיגים אפריקניים אחרים, או

תערוכת דואר-צבאי

תיערך במוזיאונים הצבאיים בירושלים, חיפה ותל-אביב

- ליד מנהל המוזיאונים הצבאיים במשרד הכטחון הוקמה ועדה אשר מתפקדה לאסוף ולרכז חומר על דאר צבאי ובולים על נושאים צבאיים.
- תכנית הוועדה מרכזת ב- שלבים ראשונים על הכנת החומר במסגרות קבועות ש- יוצגו במוזיאון צה"ל המוקם בירושלים ב"בית אליהו גולד-מב" בתל-אביב. ובמוזיאון ה- ימי בחיפה. כמו כן תוכנן הערו- כה חד-פעמית ב"בית אליהו" בתל-אביב בנושא מלחמות ה- ישוב באספקלריה הדאר וה- בולאות.
- הוועדה התקשרה עם מר לשצינר מהשרות הבולאי אשר באישור מנהל השרות הבולאי קיבל על עצמו להכין רשימה קטאלוגית של כל הבולים על נושאים צבאיים לפי חלוקה לחיילות יבשה, אוויר, ים ו- פעולות מחתרת. רשימת חיל היבשה תחולק לסעיפי משנה: מדים, סוגי נשק, פעולות צב- איות, חיל-גנשים, שרותים וכו'. בשלב שני יטפלו בהשגת הבולים ובהכנת מסגרות מת- איות.
- הוועדה מרכזת דוגמאות של כל החותמות שהיו בשימוש ההגנה ושרות הדאר הצבאי במלחמת השחרור ומכינה לור- חות עם באורים אשר יוצגו באופן קבוע במוזיאונים הנ"ל. נוסף לכך ירוכזו הפקודות ש- נתנו במלחמת השחרור להקמת והפעלת שרותי הדאר הצבאי ויוצגו בתערוכה קבועה. מ- ארכיון צה"ל וארכיוני העתון "במחנה" יתקבלו צילומים ה- מראים פעולות דאר צבאי ב- תקופת מלחמת השחרור.
- לתערוכה החד-פעמית ב- "בית אליהו" יוזמנו אספנים ישראליים להשתתף עם אוס- פיהם. בשלב זה נקבעו ה- נושאים הבאים:
- 1 — דואר הגדודים העבריים
 - 2 — דואר הבריגדה במלח- מת עולם השניה;
 - 3 — דואר שבויי מלחמה;
 - 4 — דואר ההגנה;
 - 5 — דואר מחתרת, גולי קפ- ריסין וגולי אפריקה;
 - 6 — דואר מלחמת השחרור;
 - 7 — דואר מנהלת העם;
 - 8 — דואר מבצע "קדש"
- 9 — אוספי בולים על נשק ומצביאים יהודיים.
- מועד התערוכה טרם נקבע, אך בקרוב יקבע תאריך ה- משוער של קיום התערוכה — גודלה וצורת אירגונה.
- אספנים המעוניינים להשת- תף בתערוכה זו, או לשתף פעולה בהכנת החומר, מתבק- שים לפנות לצ. ברסט, ת.ד. 7029 תל-אביב.
- צ. ברסט

הסנה

חברה ישראליה לביטוח בע"מ

חברת הביטוח הגדולה בישראל

כל סוגי ביטוח

★

החברה היחידה הנותנת מענק
לנאמני ביטוח-חיים

★

ביטוח צמוד-ערך

★

ביטוח גימלה צמוד-ערך מוחלט

★

המשרד הראשי: תל-אביב, מונטיפיורי 27
סניפים וסוכנויות בכל הארץ

מסמך בולאי מרשיע

ההולדת (20 באפריל) והמילים „דויטשס רייך“ (הרייך הגרמני). האמריקנים ניצלו בול זה למטרות תעמולה: הם שינו את פני הילדה בצורה כזאת, שהיא נראית יורקת בפניו של הפחדר ובמקום „הרייך הגרמני“ כתבו „דויטשס ציל“ — „מטרת-הרייך“, הכוונה ליריקה. תוצאות המכירה הפומבית הורו כיחיו כי בחמש השנים האחרונות עלו מחירי הבולים הקלאסיים ב-100%—150 ושהקונים העיקריים של הבולים הקלאסיים נמצאים בארצות הברית ובשווייצריה.

ב. א. ברקאי

ליבריה ופאנאמה להנצחת האמרשלד

ליבריה הצטרפה למדינות, ש-הנציחו את דאג המרשלד על גבי בולים: ב-1 בפברואר הופיעה סדרה בת שני בולים, עליהם דיוקנו של המנוח.

גם פאנאמה הוציאה בול-זכרון של דואר-אוויר להנצחת שמו. כשדיוקנו של האמרשלד מופיע בצורת מדליון.

תפוצת בולי מונקו

דואר נסיכות מונקו פרסם מספרים על מכירת בול-זכרון שהור פיעו בשנת 1960: יובל המזיאון — 171.000; משחקים אולימפיים — 230.000; שנת הפליט העול-מית — 400.000; 75 שנה לבולים — 194.975 ומירוצי מונטה-קארלו — 180.000.

הפעולות באגודת חיפה:

18 במארס — ערב חליפין.
25 במארס הרצאת ד"ר הקסטר „תולדות הבולאות בא"י".
1 באפריל — ערב חליפין.
8 באפריל — ד"ר אברבך — „יום הבול" 15 באפריל — ד"ר הקסטר, הרצאת המשך „מנהלת העם וישראל".
30 באפריל — חידון בולאי

אדגר מוהרמן סיפר לכתב השבועון, כי בימי משפט אייכמן בירושלים, קיבל מיו"ר אגודת הבולאים בגראץ, שבאוסטריה, גוסטאב שלזינגר, מיסמך היסודי ומרשיע, שמוחס לפעולות ההשמדה של אדולף אייכמן. הוא סרב להוציא את המסמך למכירה פומבית בהצחירו: „איני רוצה להביא חומר מסוג זה למכירה, איני רוצה להפיק ממנו רווחים". כפי שזה קורה לעתים קרובות בעולמנו הבולאי, גילה גוסטאב שלזינגר במקרה, בבית הרושת ל-נייר בגראץ כרטיס-משלוח ממחנה הריכוז בבוכנוואלד. הכרטיס צורף למשלוח תיבות אפן של יהודים, שהושמדו בתאי הגזים בבוכנוואלד. המשלוח נועד, כפי שיש לראות מן הכתיבת שעל הכרטיס: „להנהלת בית הקברות היהודי החדש בווינה", לשם קברו. רה. בראש הכרטיס צויין בפירוש שהשלוח הוא „מחנה ריכוז בוכנ-וואלד, מחלקת הקרימאטוריום". ה„דר שפיגל" מציין מתחת לציר לום הכרטיס: „אקטואלי בימי משפט אייכמן?".

זהו מיסמך דואר יחידי מסוג זה, שנתגלה עד כה ובא לאשר פעם נוספת על ה„ארגון והסדר", שהיו קיימים במחנה ההשמדה הנאצי. במכירה הפומבית הנ"ל נמכרו בולים אחדים מימי מלחמת הער לם השניה, שהיו „בולי תעמולה". ענין מיוחד עוררו „בולי היריקה" של ארצות הברית. ואלו תולדות הביל: לציון יום הולדתו של היטלר הוציא הדואר הגרמני, בשנת 1940, בול-זכרון. על גבי הבול נראה היטלר מלטה ילדה שמחזיקה סל פרחים. בחלק ה-עליון של הבול צויין תאריך יום

אדגר מוהרמן מהאמבורג נהשב כיום בין גדולי הסוחרים של בולים בעולם. בעיקר בין הסוחרים המפיצים את סחורתם במכירות פומביות. לאחרונה ערך מכירה פומבית בלונדון, שלקחו חלק בה אספנים מכל קצווי חבל, ונמכר חומר בולאי בשני מיליון ל"י.

מר מוהרמן שהוא ארי טהור נמנה בימי שלטון היטלר בגר-כניה בין תושבי מחנות הריכוז. הוא הצליח בתום המלחמה לקשור קשרים גם עם אספנים יהודים וגילה התעניינות בבולאות הק-שורה בנושא „יודאיקה" ובבול-אות אנטי-היטלרית.

השבועון „דר שפיגל", המופיע בהאמבורג, מביא בגיליונו האחרון תאור מלא על עסקיו של מוהרמן ובין היתר פריט בולאי, שידאי יעניין את קוראיו.

זה שמשמאל

במשרד הדואר של העיר הדרום-שוודית קליפאן (6000 תושבים) נתקבל מכתב בעל כתובת בלתי-רגילה. השולח, שוודי שנמצא בטויל בספרד, שכח כנראה את שם המקבל, שאליו רצה לשלוח דרישת שלום מספרד. סמך איפוא על כשרונו של הדואר השוודי, הדביק על המכתב תצלום של שני אנשים, ורשם, כי המכתב נועד אל „זה שמשמאל", קליפאן, שוודיה. הדואר מצא את המוען — אמנם רק באמצעות העתונות המסומית — והמציא לו את המכתב: מר ארנאנד פטרוסון, נהג אוטובוס.

האוסף ההיסטורי שלי

— מאת עזריאל הירש —

הקרב הימי עלייד סלמים בשנת 480 לפני הספירה, בו ניצחו היוונים את חילות הפרסים, מלחמות התורמים בעולם הנוצרי 1683 — 1699, המהפכות באירופה בשנת 1848, מאורעות היסטוריים אשר במשך דורות עיצבו את דמות העולם, גלויי היבשות ואירועים אחרים הונצחו על כולו ארצות רבות.

רבים הם הבולים ההיסטוריים כמעט בכל ארצות תבל, בולים, אשר מדברים בעד עצמם בתאורם המיניאטורי. זכרונות על דורות שחלפו, מאבקים על שלטון, הדרת הדת בכח הזרוע ובכח הרית, מסעות של מלכים לכיבוש ארצות לא שלהם, איחוד עמים במלחמות נגד כובש זר ומשותף וגילוי ארצות ונתיבי מים, כל אלה הונצחו בבולים. בולים אלו אפשר לראות באוספים קלאסיים וכמו כן באוספים נושאים, כגון: מלכים, אניות, מלחמות, גילוי ארצות ודת. אולם האוסף מענין אולי ביותר, הוא אוסף הערוך בצורה כרונו-לוגית, מבלי להתחשב בנושאים המשניים. אוסף כזה יתן ביטוי נאמן ותעודה היסטורית שוטפת, לדברים שהתרחשו בעולם שלנו, מאז התקופה העתיקה, במאות ה- שונות של ימי הביניים, הרנסנס, והתקופה החדשה. אוסף כזה אפשר לחלק לארבע תקופות:

- א. התקופה לפני הנצרות;
- ב. מהמאה הראשונה עד ה- מאה העשירית;
- ג. ימי הביניים;
- ד. הזמן החדש.

ברור, שכל תקופה תחולק לפי מאות שנים. כל מאה בדף או במספר דפים נפרדים, בכדי להמיחיש את מהותו וצורתו של האוסף ניתנת בזה דוגמה (מקוצרת) של המאה ה-15 (המספרים לקוחים מקטלוג צומשטין).

1410 הקרב עלייד גרינוואלד, צבאות האיחוד הפולני והליטאי מנצחים את אבי"ר המסדר הגרמני (פולין 1059—61);

1415 יוהן הוס נשפט עליידי ה-

1429 אורלאן הנצורה עליידי אנגלים, משוחררת עליידי הבתולה מאורלאן, היא ז'אן דארק (צרפת 228);
1429 צ'רלס השביעי מוכתר ל- מלך צרפת בריימס וצרפת (756);
1431 ז'אן דארק עולה על ה- מוקד בריימס, כמכשפה, (צרפת 754);

1431—1432.

פדרו אלורז קברל הפור-טוגזי, מגלה את האיים האזורים (פורטוגל 668) מבית מדרשו של הנריק (המשך בעמוד הבא)

כנסייה בקונסטנץ ועולה על המוקד (צ'כוסלובקיה 667—69);

1419—1436.

מלחמות ההוסיטים בהג-הגתו של זיזקה (צ'כוס-לובקיה 688, 696);

38 שנה 11 כליפה

פתוח הסניף החדש

שלנו לרשות הקהל

תדייד

הסניף החדש: ת"א, דיזינגוף 101 (פסג') טל. 231574
המשרד הראשי: ת"א, רח' פרופ' שור 7, טל. 42193

אספנים בוילקינסבורג לוחמים בריבוי הוצאות בולים

מסדרת „אלופי החירות“ שהוקדש בשנה שעברה לגאנדי, הדפיסו את פידל קאסטרו וכתובת: „הרודן הקובאני“, „דולצ'ה ויטה“ וכן סיסמה „אשה יין ושיר“. בולים פרטיים אלה, עד כמה

ידועה החלצה על מידת חופש הדיבור בארצות-הברית, כאשר אמריקאי מתרברב בפני רוסי שאצלו, בארצות-הברית, יותר לו אפילו לעמוד בפני הבית הלבן ולהבריו בקולי קולות שנשיא ארה"ב הוא מטורף. הברחה מסתיומת בכך שהרוסי אימץ, כי גם הוא יכול לעלות לקרמלין ולצוקן שנשיא ארה"ב הוא מטורף...

אלקאפונה ובלכל רגע נולד טיפוש

פידל קאסטרו
„דולצ'ה ויטה“
„אשה, יין ושיר“

שהם מבדחים, הם מצביעים על מידת חופש הביטוי המופרז של האמריקאים הגובל עם חוצפה. העפנו מבט משנה על „היצירה“ הנורעות של מועדון וילקינסבורג ובלבנו חשבנו — לו לפחות היתה מוצדקת המחאה על הפרזת הדואר האמריקאי בהוצאת בולים. אין לנו כל ענין להצדיק את הדואר שם, אך כל מי שמצוי במדיניות הדואר האמריקאי ור בולאי, וילקינסבורג בודאי מצוי יים בה — לא יעלה על דעתו לחשוש שבאמריקה מוציאים בולים כדי לספוג כסף מכיסי ה-אספנים. הדבר רחוק מן המציאות. מונחת לפנינו רשימת הבולים שהופיעו בשנת 1961 בארה"ב והיא אמנם כוללת 18 הוצאות אך כולן מסתכמות בלא יותר מדולר אחד ו-9 סנט. שערן נא בנפשכם כמה שמחו בולאנו לו סיפק להם דואר ישראל 18 פרייטים בשתי או אפילו שלוש ל"י? הנה הופיע אצלנו בול אחד ש-ערכו הנקוב הוא שלוש לירות וזה אך בול אחד...

אביצח

פסוק מדברי פטריק הנרי „תן לי חופש או הב לי מות“ הדפיסו את דברי ט. בארנום, מיסד ה-קירקס האמריקאי הנודע שהתבטא פעם, כי „בכל רגע נולד טפוש“ במקום בול מסדרת האמריקאים הדגולים שהוקדש להורס גרילי, בא בול עם דיוקנו של אלקאפונה. האנגסטאר הידוע. במקום בול

1452	נולד פרדיננד הקטולי מארגון, מלך ספרד;
1453	קושטא נכבשת על-ידי צבאות התורכים, בפיקודו של מוחמד השני (תורכיה 38—1227);
1479	איחוד אראגון וקסטיליה (ספרד 40—1031, 54—1045);
1492	כריסטוף קולומבוס, מגלה את איי הבהמה, האיטי וקובה.
1493	המשך גליון של קולומבוס — פורטוריקו;
1494	קולומבוס מגלה את ג'מיקה (ספרד 520—486);
1498	וסקו דה-גמה מגלה את דרך הים להודו. (פורטוגל 667—667).

אכן, על מידת ההפרזה בחופש הביטוי בארה"ב יעיד פריט בעל אופי „בולאי“ שהוצא לא מזמן באחת המדינות שם והגיע השבוע אלינו. המדובר בצימדת זכרון בלתי פוסטאלית שהוצאה על-ידי אגודת בולאים בוילקינסבורג. מור עדון בולאי זה יצא במחאה נמרצת על מדיניות הדואר האמריקאי, שכביכול מוציא מספר רב מדי של הוצאות בולאיות. כביטוי למחאה זו פרסם המועדון גימדה בת ארבעה בולים פרטיים בשם מדינה דמיונית „יופר סלובוביה“ (על טיבו של השם לא עמדנו עדיין). דפית זכרון זו נועדה להוכיח את מידת הגיחוך שיש כביכול בהוצאת בולי זכרון ב-ארה"ב. כדי להמחיש את הדבר צוירו בולי הצמדה בדומה לארבעה בולי דואר אמריקאיים שהופיעו בשנה שעברה. לעומת בול מסדרת ה-„אני מאמין“ אמריקאית עם

האוסף ההיסטורי / סוף

הספן (פורטוגל 96—891)	יוצאים אנשים נועזים, לגילוי יבשת אפריקה.
1440	התפתחות הדפוס — יוהן גוטנברג (1455) הדפסת התנ"ך (ד.ב.ר. 192);
1440	ולאדיסלב השלישי, מלך פולין, הוכתר כמלך הונגריה (הונגריה 02—701);
1443	הקרוב על-ידי ניש, ההונגרים תחת הנהגתו של יוהן הונגרי, מנצחים את התורכים (12—710)
1445	גילוי איי כף-הירוק על-ידי ברתלומאו דיאז (פורטוגל 666—666);
1451	נולדה איזבל הראשונה מקסטיליה, מלכת ספרד;

הופיע מטבע „מחצית השקל” תשכ"ב

במרכז השקל המקורי, גביע ור עליו האותיות „ש ג” כלומר שנה ג' למד, בכתב עברי קדום (כתב דעץ), מסביב הכתובת „חצי שקל” באותו כתב. בשולי המטבע ה- מקורי ירכתי פנינים.

פני המטבע צוירו בידי הגרף פיקאים רוטשילד את ליפמן. גב המטבע: תעתיק מחצית השקל משנת ג' למרד הראשון, שנתיים לפני חירבן בית שני, היא שנת 8 לספירה הכללית.

גם השנה, כבשנת תשכ"א ניפק בנק ישראל מטבע „מחצית השקל” לרגל ה- הפורים.

מטבע זה הוא חידוש חוקי של מדינת ישראל.

המטבע ישמש את המסורת העתיקה „לגבות מחצית השקל מכל בני העיר”. „ואחר־כך מאספים אותו יחד ושולחים אותם לחכמי ארץ־ישראל, והוא זכר למחצית השקל בזמן הבית שהיו גובין אותו מחוץ לארץ ושולחין לעבור דות בית־המקדש”.

עדות לקשר שבין מחצית השקל לבין חודש אדר מצויה ב־ משנה (מסכת שקלים א' א'): „באחד באדר משמיעין על השקלים”. (בית דין שולחים בכל ערי ישראל ומכריזים שיביאו שיקליהן). „בחמשה־עשר בו, שולחנות היו יושבים במדינה” (במדינה — בירושלים). השולח־ נאים היו מחליפים לשקלים כס־ פים שהביאו עולי הרגל מכל ארצות מושבם.

ואילו הקשר עם פורים הוא על־פי ריש לקיש בגמרא (מגילה דף י"ג): „גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם, שעתידי המן לשקול (עשרת אלפים) שקלים על ישראל (לאבדם) לפיכך הק־ דים (הקב"ה) שקליהם (של יש־ ראל) לשקליו”. השקלים ששקלו ישראל באחד באדר לצרכי בית המקדש הכריעו את שקליו של המן ביד בו (פורים). יהודים מקיימי מצוות היו נזהגים להפש לצורך מתן מחצית השקל מטבע כלשהו השווה בערכו למחצית יחידת־מטבע. עתה יוכלו להשתמש במטבע עברי זה.

מטבע מחצית השקל של שנת תשכ"ב זהה עם המטבע שנופק בתשכ"א פרט לציון שנת הנפוק.

תאור המטבע

פני המטבע: למעלה מסביב, הכתובת ישראל תשכ"ב בעברית ובערבית. במרכז „חצי לירה ישראלית” (בעברית בלבד).

רשימת מחירי מטבעות ומדליות שמכירתן תמשך

אין בדעת ההברה להעלות מחירי המדליות והמטבעות, מלבד מחירי מדליות „בר־מצוה” זהב שמחירן יעלה החל מיום 1.4.62 וזאת עקב גמר מלאי אסימני הזהב שהיה בידי הוברה עד כה. מגויים אשר ימציאו הזמנותיהם למדליות „בר־מצוה” זהב עד 31.3.62 יקבלו במחירן הנוכחי.

מספר קטלוגי	הפריט	המחיר הנוכחי בל"י
116	מטבע הנוכה תשכ"ב רגילה	2.—
117	" הנוכה תשכ"ב קשוטה	4.—
118	" מחצית השקל תשכ"ב רגילה	1.—
119	" מחצית השקל תשכ"ב קשוטה	2.—
502	מדליה שחרור כסף גדולה	50.—
503	" שחרור כסף רגילה	11.—
505	" גבורה כסף גדולה	50.—
506	" בני ברית נחושת	7.50
507	" בני ברית כסף	11.—
510	" הדסה ארד	7.50
511	" הדסה כסף	11.—
511	" הדסה כסף עם הקדשה	11.—
513	" בר־כוכבא כסף	11.—
514	" בר־כוכבא כסף גדולה	50.—
515	" כנס ראשי הערים ארד	7.50
516	" כנס ראשי הערים כסף	11.—
517	" נבל כסף	11.—
518	" פנטקוסטל ארד	7.50
519	" כנס עתונאים ארד	7.50
520	" בני־ברית ארד	7.50
521	" בר־מצוה ארד	5.50
522	" בר־מצוה כסף גדולה	50.—
523	" בר־מצוה כסף רגילה	11.—
528	" קזאלס ארד	7.50
529	" קזאלס כסף גדולה	50.—
530	" קזאלס כסף רגילה	11.—
531	" חידון התנ"ך ארד	7.50
532	" חידון התנ"ך כסף גדולה	50.—
533	" חידון התנ"ך כסף קטנה	11.—
524	" בר־מצוה זהב גדולה	75.—
525	" בר־מצוה זהב בינונית	(המחיר החדש 105.—)
526	" בר־מצוה זהב קטנה	(המחיר החדש 58.—)
		(המחיר החדש 37.—)

החברה הישראלית
למדניות ומטבעות בע"מ

הופיע מטבע **„מחצית השקל“ תשכ"ב** **הילך חוקי**

מנופק על ידי בנק ישראל

● **פני המטבע:** במרכז, הערך הנקוב
„חצי לירה ישראלית“.

● **גב המטבע:** תעתיק מחצית השקל
משנה ג' למרד הראשון.

המטבע נועד לקיום מצוות מתן „מחצית השקל“
ומאפשר למקיימה להשתמש במטבע עברי במקום
מטבע זר השווה בערכו למחצית יחידת מטבע.

● **המכירה** במחלקת ההפצה של החברה:
רח' בן-יהודה 57, תל-אביב, בבנקים ואצל הסוכנים
הזמנות בכתב מתקבלות במשרד הראשי,
רח' קרן היסוד 11, ירושלים.

המחיר: מטבעות רגילים — 1 ל"י
מטבעות קשוחים — 2 ל"י

אספו בולי דואר ישראל

השירות הבולאי

רחוב פינסקר 2, תל אביב
שדרות ירושלים 12, יפו

בנין הדואר הראשי

סניף דואר נביאים

תל-אביב - יפו

ירושלים

חיפה